

22/94

Kontrolní závěr z kontroly nakládání s finančními prostředky na rekonstrukci Veletržního paláce

Na podkladě podnětu rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny ČR schválilo Kolegium Nejvyššího kontrolního úřadu provedení kontroly "Nakládání s finančními prostředky na rekonstrukci Veletržního paláce" pod číslem 22/94.

Kontrola byla provedena v období květen až říjen 1994 s cílem prověřit využití a správnost nakládání s finančními prostředky určenými na rekonstrukci Veletržního paláce pro účely Galerie moderního umění (dále jen "GMU").

Kontrolu provedla skupina kontrolujících z Odboru životního prostředí a výstavby NKÚ u přímého investora stavby Národní galerie Praha (dále jen "NG") a u jeho nadřízeného orgánu, tj. Ministerstva kultury (dále jen "MK").

Námítky proti zjištěním uvedeným v protokolech nebyly ze strany kontrolovaných osob vzneseny.

Kontrola NKÚ byla zaměřena na období od vydání stavebního povolení, tj. od října 1987 do konce roku 1993, kdy bylo vydáno kolaudační rozhodnutí.

Stavební povolení na rekonstrukci objektu bylo vydáno dne 11. 7. 1986. Rozpočtové náklady činily k 28. 8. 1987 v hlavě I - XI 608 470 tis. Kčs. Původní termín dokončení objektu prosinec 1990 nebyl dodržen, kolaudační rozhodnutí bylo vydáno až 20. 12. 1993, a to pouze na část stavby. Přidělené a čerpané prostředky státního rozpočtu České republiky (dále jen "SR ČR") určené na rekonstrukci prostřednictvím MK činí v hlavě I-XI za období říjen 1987 až prosinec 1993 celkem 884 milionů korun.

Realizace stavby probíhala v období plánovitého hospodářství, ale i v nových podmínkách tržního hospodářství. Proto jsou v kontrolním závěru uvedeny právní normy, které v současné době ztratily svou účinnost i právní předpisy platné v současnosti.

Senát Úřadu (ve složení Ing. Josef Pohl - předseda, JUDr. František Bárta, JUDr. Jiří Drábek a Ing. Petr Skála - členové) na svém zasedání dne 23. 11. 1994

schválil usnesením č. 22/94/61
kontrolní závěr v tomto znění:

A. Ministerstvo kultury (dříve Ministerstvo kultury ČR), ústřední orgán investora, porušilo v průběhu realizace stavby:

§ 30 odst. 2 zákona č. 109/1964 Sb., Hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, účinného od 1. 5. 1990:

"Ministerstva jsou povinna běžně kontrolovat zajištěnost a plnění stanovených úkolů, provádět rozborů a hodnocení hospodářské činnosti podřízených organizací a svou hospodářsko-organizační prací zajišťovat odstranění zjištěných nedostatků; ..."

§ 13 odst. 2 zákona ČNR č. 163/1989 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České socialistické republiky (rozpočtová pravidla republiky), účinného od 1. 1. 1990 do 31. 12. 1990:

"Ústřední orgány a organizace jsou povinny dbát, aby rozpočtové prostředky byly vynakládány hospodárně."

§ 3 odst. 2 písm. d) vyhlášky ministerstva financí České republiky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, účinné od 31. 5. 1991 do současnosti:

"Jako správce kapitoly ústřední orgán především ... d) usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly, ..."

§ 2 písm. b) zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, účinného od 1. 1. 1992 do současnosti:

"Státní kontrolu ve smyslu tohoto zákona vykonávají: ..."

b) ostatní ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, ..."

O d ů v o d n ě n í:

Uvedená ustanovení zákonů a vyhlášky MK porušilo tím, že neplnilo svou řídicí a kontrolní funkci ústředního orgánu investora.

Po celou dobu rekonstrukce Veletržního paláce důsledně neprovádělo kontrolu věcného a finančního postupu výstavby. Nereagovalo na upozornění NG, že není schopna zabezpečit investorskou činnost, ani na její žádost o převedení funkce přímého investora na jinou organizaci. MK umožnilo zadání stavebních prací z volné ruky, a tím porušení pravidel, která nařizují regulaci cen stavebních prací veřejnou soutěží.

Nedostatečná kontrolní a řídicí činnost ústředního orgánu investora se spolupodílela na prodloužení lhůty výstavby o minimálně 4 roky s tím, že stavba není ve smyslu schválené projektové dokumentace v plném rozsahu dokončena, v průběhu výstavby došlo k neoprávněnému nárůstu nákladů na výstavbu o minimálně 62 milionů Kč, finanční částka ve výši minimálně 213,75 milionů Kč není řádně doložena.

B. Národní galerie Praha, přímý investor stavby, porušila následující ustanovení zákonů, vyhlášek a předpisů:

1. § 2 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách:

"Cena se sjednává pro zboží vymezené názvem, jednotkou množství a kvalitativními a dodacími nebo jinými podmínkami sjednanými dohodou stran, popřípadně číselným kódem příslušné jednotné klasifikace ..."

a § 2 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách:

"Dohoda o ceně je dohoda o výši ceny nebo o způsobu, jakým bude cena vytvořena za podmínky, že tento způsob cenu dostatečně určuje."

2. § 14 odst. 7 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči:

"Přípravnou a projektovou dokumentaci obnovy nemovité kulturní památky nebo stavby, stavební změny nebo udržovacích prací na nemovitosti podle odstavce 2 vlastník kulturní památky nebo projektant projedná v průběhu zpracování s příslušnou organizací státní památkové péče ..."

a § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je mj. stanoveno:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna ... dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků."

3. § 13 odst. 2 zákona ČNR č. 163/1989 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České socialistické republiky (rozpočtová pravidla republiky):

"Ústřední orgány a organizace jsou povinny dbát, aby rozpočtové prostředky byly vynakládány hospodárně."

a § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je mj. stanoveno:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna ... dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků."

4. § 142 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., Hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů:

"Organizace jsou povinny majetkové sankce stanovené zákonem, prováděcími předpisy nebo rozhodnutím hospodářské arbitráže vyúčtovat a vymáhat."

5. § 13 odst. 1 zákona ČNR č. 163/1989 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky

České socialistické republiky (rozpočtová pravidla republiky):

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze ... k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

6. § 13 odst. 1 zákona ČNR č. 163/1989 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České socialistické republiky (rozpočtová pravidla republiky):

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze do konce rozpočtového roku ..."

7. § 6 odst. 4 vyhlášky Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj č. 43/1990 Sb., o projektové přípravě staveb:

"Rozsah autorského dozoru se dohodne v hospodářské smlouvě."

8. odst. 11 písm. A Výměru č. 01/92 Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí ČR a Ministerstva financí SR vydaného na základě ustanovení § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, a § 2 písm. e) zákona ČNR č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen:

"ceny podle smluv uzavřených před 1. lednem 1991 se mohou upravit pouze o ekonomicky oprávněné náklady pořizení, zpracování a oběhu zboží a přiměřený zisk, ..."

9. odst. 11 písm. B Výměru č. 01/92:

"ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MP ČR a MVS SR ze dne 24. 7. 1991 (dále jen 'ZŘS'), který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný ..."

10. odst. 9 písm. B Výměru č. 01/93:

"ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MP ČR a MVS SR ze dne 24. 7. 1991 (dále jen 'ZŘS'), který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný ..."

11. a) Zásady dotační politiky České republiky, příloha č. 1 k č. j. 113/39 466/91 odst. V:

"Na investiční výstavbě s účastí prostředků státního rozpočtu mohou rozpočtové, příspěvkové a hospodářské organizace poskytnout zálohy dodavatelům, a to do výše 10 % z ročního objemu, na který bude v tomtéž roce vystavena faktura (i dílčí), ..."

b) Postup pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti České republiky (MF ČR č. j. 113/39 466/91) čl. 7:

"U staveb s individuální dotací musí investor prostřednictvím svého ústředního orgánu požádat ministerstvo financí ČR o definitivní přiznání finančních prostředků po dokončení stavby ve lhůtě 6. měsíců od dne dokončení stavby ... Obdobně se postupuje i u systémových dotací."

12. podmínku č. 1 stavebního povolení č. j. výst. 801/86/1386-530 Hol. ze dne 11. 7. 1986:

"Stavba bude provedena podle úvodního projektu a veškeré změny oproti této dokumentaci je nutno projednat se stavebním úřadem."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu 1

- a) Nedokončená část stavby "tzv. pozastavené prostory" není doložena dokumentem, který jasně specifikuje objem nedokončených prací. Pro stanovení rozpočtových nákladů byly vypracovány dílčí rozpočty pouze pro 1. a 2. sekci. Jak vyplývá z kolaudačního rozhodnutí, jsou nedokončené prostory i součástí sekce 3, na které však nebyl rozpočet doložen, a v souhrnném vyčíslení nákladů na dokončení pozastavených prostor nejsou zahrnuty.

Dílčí rozpočty 1. a 2. sekce stavby byly vypracovány v cenové úrovni roku 1990 zvýšené indexem 1.12 na stavební práce. Souhrnné ocenění pozastavených prostor však vykazuje ceny vyšší, které nejsou v souladu s dílčími rozpočty. Náklady hlavy VI (vedlejší rozpočtové náklady) souhrnného rozpočtu byly neoprávněně zvýšeny v důsledku liberalizace cen roku 1992 o částku 8 401 829 Kčs, neboť měly být uvažovány v původní výši cenové úrovně roku 1990.

Souhrnná částka 65,5 mil. Kčs vyčleněná na pozastavené prostory není dle § 2 zákona č. 526/1990 Sb. řádně doložena, a to vymezeným množstvím, tzn. objemem prací, ceny uvedené v souhrnu ocenění neodpovídají cenám dílčích rozpočtů a náklady hlavy VI jsou neoprávněně navýšeny.

- b) Po odstoupení firmy Novarex, s. p., od smlouvy o dodávce stavebních prací, uzavřel investor NG dne 8. 6. 1993 s firmou Omega 99, s. r. o., (do 21. 7. 1992 Omega, s. r. o.) smlouvu o dílo na dodávku dokončené rozestavěné stavby GMU v ceně 103 257 236,- Kč, a to bez výběrového řízení. Na tuto částku předložila firma Omega 99, s. r. o., kalkulaci, ve které jsou uvedeny výměry, jednotková cena a cena celkem.

Protokol o majetkovém vypořádání mezi NG (zastoupena rovněž firmou Omega 99, s. r. o.) a Novarexem, s. p., nebyl dosud podepsán a nebyly zpracovány ani zůstatkové rozpočty, které by stanovily zbývající objem stavebních prací. Z dokladů tedy není zřejmé, jakým způsobem bylo množství stavebních prací uvedené v kalkulaci stanoveno.

Při porovnání jednotkových cen uvedených v kalkulaci se směrnými cenami vydanými ÚRS, a. s., v dubnu 1993 bylo zjištěno, že ceny uvedené v kalkulaci jsou nadhodnoceny, např. u cementové štukové omítky trojnásobně, u teracových podlah sedminásobně, u saduritových podlah a teracové dlažby čtyřnásobně.

Detailně zpracovaná kalkulace cen nebyla firmou Omega 99, s. r. o., doložena ani po opakovaném vyžádání.

Cena stavební dodávky ve výši 103 257 236,- Kč není dle ustanovení § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, řádně doložena.

K bodu 2

V části budovy byly v rozporu se schváleným úvodním projektem a bez projednání se stavebním úřadem a orgánem státní památkové péče osazeny sklobetonové výplně místo prosklených ploch.

Bod č. 44 povolení k užívání objektu ukládá odstranění sklobetonových výplní okenních otvorů a obnovení původních skleněných tabulí, jak předpokládal schválený úvodní projekt.

Tím, že investor ani projektant neprojednali změnu projektové dokumentace stavby, která je nemovitou kulturní památkou, s orgánem památkové péče ani se stavebním úřadem, porušili nejen podmínku stavebního povolení, které tuto povinnost ukládá, ale i § 14 odst. 7 zákona č. 20/1987 Sb.

V případě pouhého odstranění sklobetonových výplní by se jednalo o finanční částku cca 750 980 Kč nevhodně vynaložených ze SR ČR, a tím o porušení § 30 vyhlášky č. 205/1991 Sb.

Prostřednictvím Dřla - podniku ČFVU - byla vyhlášena veřejná soutěž na výtvarné řešení hlavních vstupních vrat do budoucí GMU.

Investor ani projektant neprojednali výtvarný návrh s příslušným orgánem památkové péče tak, jak to ukládá § 14 zákona č. 20/1987 Sb., a realizovali dílo, které je součástí nemovité kulturní památky, bez souhlasného stanoviska příslušného orgánu památkové péče. Bod č. 45 povolení k užívání stavby ukládá plášť hlavních vrat s plastikou odstranit a výtvarné zpracování řešit architektonickými prostředky dle požadavku Pražského ústavu památkové péče (dále jen "PÚPP"). Rozhodnutí stavebního úřadu je v souladu s vyjádřením PÚPP a s vyjádřením nezávislých expertů, kteří jsou poradním orgánem NG.

Celková cena díla (výtvarné řešení hlavních vstupních vrat) činila dle fakturace 1 661 791,- Kč.

Vzhledem k tomu, že nebylo dodrženo ustanovení § 14 zákona č. 20/1987 Sb., jedná se o nevhodně vynaložené prostředky z rozpočtu ČR dle § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb.

K bodu 3

- a) Ve fakturaci Novarexu, s. p., dodavatele stavební části, byla započtena přírážka ve výši 12 % na pokrytí nákladů vznikajících v důsledku ochrany památek

proti poškození způsobenému prováděním stavebních prací a z důvodu nemožnosti použití běžných technologií při rekonstrukci památek, uvedená ve výměru FCÚ č. 8241/331/88 ze dne 21. 12. 1988.

V případě Veletržního paláce, který byl v podstatě zničen požárem, však nebyl důvod k zakrývání konstrukcí a uměleckých děl, a nebyl tedy důvod k použití mimořádné přírážky. Ani písemná dohoda mezi dodavatelem a odběratelem, na jejímž základě by bylo možno zvýšit ceny stavebních prací až o 12 %, nebyla v době kontroly NKÚ doložena.

Fakturace od počátku stavby, tj. od října 1987 do konce roku 1992, byla neoprávněně navýšena o cca 13 665 000,- Kčs.

Tím, že investor umožnil dodavateli fakturaci neoprávněného zisku ve výši cca 13 665 000,- Kčs, porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 163/1989 Sb. a § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., neboť se jednalo o neoprávněné a nehospodárné použití finančních prostředků ze SR ČR.

- b) U vybraných dílčích odbytových rozpočtů bylo zjištěno neoprávněné navýšení nákladů v důsledku započtení oborové a stimulační přírážky o 10,5 % a o 4,73 % započtením přesunu stavebních kapacit.

Schválením chybně zpracovaných dílčích odbytových rozpočtů umožnil investor dodavateli neoprávněný zisk a porušil § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991. Prostředky ze SR ČR nebyly využity hospodárně a efektivně.

- c) V průběhu realizace výstavby byla provedena řada změn a víceprací specifikovaných v tzv. požadavkových listech. Ve vybraných požadavkových listech, které zvyšují rozpočtové náklady stavby, byly jako důvod mimo jiné uváděny vady projektové dokumentace, chybný rozpočet, nedostatečná koordinace mezi stavební a technologickou částí stavby.

Do dubna 1992 bylo vydáno 450 požadavkových listů a vynaloženo cca 45 mil. Kčs ze SR ČR, přičemž rozpočtová rezerva stavby, určená na mimořádné náklady byla stanovena ve výši cca 15 mil. Kčs. Trojnásobné překročení rozpočtové rezervy je jedním z důsledků nekoordinovaného vedení stavby. Důsledkem toho, že investor umožnil financování výše uvedených četných nedostatků ze SR ČR, bylo nehospodárné a neefektivní použití finančních prostředků.

K bodu 4

V době původního termínu dokončení stavby nebyla dodavatelem hrubě plněna povinnost dodat, a to ve značném objemu stavebních prací.

Přestože termín dokončení díla nebyl opakovaně plněn, dohodly se smluvní strany na sankcích za neplnění termínů dodavatelem až v roce 1991.

Tím, že investor neuplatnil majetkové sankce za neplnění postupových a konečných termínů výstavby, porušil ustanovení § 142 zákona č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Po nabytí účinnosti zákona č. 103/1990 Sb. nevyužil možnosti penalizovat dodavatele podle ustanovení § 141.

K bodu 5

Uvedené ustanovení § 13 odst. 1 zákona ČNR č. 163/1989 Sb. bylo porušeno tím, že z částky určené pro rekonstrukci Veletržního paláce pro rok 1990 převedla NG částku 1 000 000,- Kčs na zdrojový účet NG k financování jiných aktivit.

K bodu 6

Uvedené ustanovení § 13 odst. 1 zákona ČNR č. 163/1989 Sb. porušila NG tím, že neoprávněně převedla z roku 1990 na rok 1991 částku 4 139 072,- Kčs.

K bodu 7

Minimálně v období od 1. 1. 1991 do 22. 10. 1991 neměl investor NG uzavřenou smlouvu o výkonu autorského dozoru na stavbě, která je nemovitou kulturní památkou.

Tím, že investor nezabezpečil smluvně výkon autorského dozoru, nepostupoval v souladu s ustanovením § 6 odst. 4 vyhlášky č. 43/1990 Sb., a nezabezpečil tedy ověřování dodržení projektu při realizaci stavby dle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 43/1990 Sb.

K bodu 8

Zůstatkové rozpočtové náklady stavby hlavy III souhrnného rozpočtu (základní rozpočtové náklady) byly z cenové úrovně 1990 na cenovou úroveň roku 1992 přepočteny indexy Ústavu racionalizace staveb, a. s., pro přepočet ceny stavebních objektů. Tyto indexy v sobě obsahují bývalou oborovou a stimulační přírážku. Tato úprava spočívá ve zvýšení započteného zisku o výnos oborové a stimulační přírážky, které ztratily v souvislosti s přechodem z plánovitého na tržní hospodářství svůj smysl jako samostatné položky vedlejších rozpočtových nákladů.

Přesto však byly do hlavy VI (vedlejší rozpočtové náklady) souhrnného rozpočtu stavby oborová i stimulační přírážka neoprávněně znovu zahrnuty. Do titulů vedlejších rozpočtových nákladů - území se ztíženými výrobními podmínkami a přesunu stavebních kapacit - byly započteny náborové příspěvky, které rovněž v roce 1992 ztratily své opodstatnění. V důsledku nesprávného započtení oborové a stimulační přírážky a přesunu kapacit došlo k neoprávněnému navýšení rozpočtových nákladů stavby, a tím byl požadavek na státní rozpočet neoprávněně navýšen o minimálně 45 mil. Kčs.

Vzhledem k tomu, že se nejednalo o ekonomicky oprávněné náklady, došlo k porušení ustanovení bodu 11 písm. A Výměru MF ČR 01/1992.

K bodu 9

Přestože nenastala ani jedna z možností zadat stavební práce z volné ruky tak, jak umožňuje Zadávací řád staveb, zadal investor NG Praha (zastoupený firmou Omega 99, s. r. o.) smlouvou č. 18/20/92, a zejména jejími dodatky, firmě Omega 99, s. r. o., stavební práce v předběžné ceně 77 028 848,- Kč bez provedení výběrového řízení.

Uzavřením smlouvy č. 18/20/92 a dodatků došlo k neoprávněnému zadání stavebních prací z volné ruky, a tím k porušení Výměru MF ČR č. 01/1992.

K bodu 10

Smlouvou o dílo č. 3036499 ze dne 8. 6. 1993 zadal investor NG Praha (zastoupený firmou Omega 99, s. r. o.) z volné ruky stavební dodávku rozestavěné stavby GMU. Cena tohoto díla činila dle smlouvy 103 257 286,- Kč.

Vzhledem k tomu, že nebyl dle ZŘS důvod k zadání stavebních prací z volné ruky porušil investor ustanovení Výměru MF ČR č. 01/93. Nedodržení postupu, který upravuje výše citovaný Výměr, je kvalifikováno jako neoprávněné použití rozpočtových prostředků dle § 30 zákona ČNR č. 576/1990 Sb.

K bodu 11

a) V prosinci 1992 poskytl investor dodavatelské firmě Omega 99, s. r. o., zálohu ve výši 53, 5 mil. Kčs. Tato záloha byla vyúčtována až fakturou předloženou v červnu 1993.

K porušení ustanovení odst. V. Zásad dotační politiky došlo tím, že výše zálohy činila cca 70 % finančního objemu zakázky a na zálohu nebyla v tomtéž roce vystavena faktura.

b) Na základě doporučení MF ČR bylo NG rozhodnuto, že část objektu, tzv. ekonomicky pronajímatelné prostory, nebude realizována ze SR ČR, ale z finančních prostředků dalších spoluúčastníků objektu GMU, a to formou ekonomického pronájmu.

Přestože samostatně provozovatelná část stavby financovaná ze SR ČR byla kolaudována 20. 12. 1993, nepožádal investor prostřednictvím svého nadřízeného orgánu o přiznání finančních prostředků ve lhůtě šesti měsíců po dokončení redukované stavby.

K bodu 12

Lhůta výstavby dle stavebního povolení byla duben 1986 až prosinec 1990. Termín ukončení rekonstrukce

Veletržního paláce nebyl opakovaně plněn. Poslední schválená změna termínu dokončení stavby byla k 31. 12. 1993.

Povolení k užívání stavby ze dne 20. 12. 1993 stanovuje výčtem tzv. pozastavené prostory, které nejsou dokončeny.

V současné době tedy není stavba GMU ve smyslu stavebního povolení dokončena v celém rozsahu. Investor nepožádal o prodloužení termínu dokončení celé stavby před jejím dokončením ve smyslu § 68 stavebního zákona.

Shrnutí:

Výsledky kontroly NKÚ prokázaly, že NG Praha nebyla pro nedostatek zkušeností a personálního obsazení schopna odborně vykonávat funkci přímého investora na projekčně a stavebně náročném stavbě, jakou byla rekonstrukce Veletržního paláce. Ústřední orgán investora rovněž řádně neplnil svou řídicí a kontrolní funkci.

V průběhu výstavby došlo ke zhroucení dodavatelského systému výstavby a přímý ani ústřední investor nezabezpečili včasné a efektivní řešení nutné pro řádné a úplné dokončení stavby. Naopak ze strany přímého investora došlo i k nedodržování obecně platných předpisů. Důsledkem pak bylo prodloužení lhůty výstavby minimálně o čtyři roky, značný nárůst rozpočtových nákladů stavby a realizace některých stavebních prací v rozporu se schválenou projektovou dokumentací.

V roce 1993 došlo k situaci, že se firma Omega 99, s. r. o., stala dodavatelem stavební části stavby i zástupcem přímého investora. Dodavatel stavby tedy spolupracoval s investorem v oblasti uzavírání smluv, vykonával funkci technického dozoru, prováděl kontrolu věcné i cenové správnosti a úplnosti oceňovacích podkladů a faktur, které předával investorovi, tj. NG k likvidaci. Tento stav v odběratelsko-dodavatelských vztazích nezabezpečil objektivní dohled nad hospodárným a efektivním vynakládáním prostředků SR ČR na rekonstrukci Veletržního paláce.

Stavba není v roce 1994 ve smyslu stavebního povolení dokončena, nejsou dostavěny ve finančním rozsahu cca 65 - 100 mil. Kč ekonomicky pronajímatelné prostory, není dořešena věcná náplň nedokončené části objektu ani způsob jejího financování, což zpochybňuje jakýkoli předpokládaný termín uvedení GMU do provozu. Jedná se o prostory, jejichž předpokládaný finanční výnos by měl pokrývat z velké části režijní náklady provozu objektu.

Pro oblast investiční výstavby dotované ze SR ČR je nezbytné provádět výběr nejen projektanta a do-

davatele stavby, ale i organizace vykonávající činnosti přímého investora. Tato organizace musí být personálně schopna řídit náročnou investiční akci a své odborné kvality prokázat úspěšnou realizací srovnatelných staveb.

Kvalifikované řízení stavby a řádná koordinace činností účastníků výstavby může podstatně omezit rizika a zabezpečit efektivní vynakládání finančních prostředků v oblasti investiční výstavby realizované ze státního rozpočtu.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Josef Pohl.